

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO
DIREKTORAT ZA INFORMACIJSKO DRUŽBO
Tržaška cesta 21
1000 Ljubljana

V Ljubljani, dne 30.10.2020

Zadeva: PRIPOMBE NA PREDLOG ZAKONA O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH (ZEKom-2)

Spoštovani!

S tem dopisom podajamo pripombe na predlog zakona o elektronskih komunikacijah (v nadaljevanju: ZEKom-2), ki ga je pristojno ministrstvo na spletni strani e-Demokracija objavilo dne 30.9.2020, z možnostjo oddaje pripomb do 31.10.2020.

Združenje kabelskih operaterjev Slovenije GIZ (v nadaljevanju: ZKOS) združuje večino kabelskih operaterjev v Sloveniji.

V nadaljevanju se opredeljujemo do zakonodajnih predlogov posameznih določb oz. sklopov določb, ki bi bile po našem mnenju potrebne dodatnega premisleka in popravkov.

1. Omrežja v stavbah in novogradnjah – pripombe na 9. člen ZEKom-2

Predlagatelj zakona ni upošteval predloga, ki smo ga v marcu 2019 podali v zvezi z določbami ZEKom-2, ki določajo zahteve pri gradnji novih večstanovanjskih in nestanovanjskih stavb oz. njihovi rekonstrukciji glede projektiranja in izgradnje stavbne fizične infrastrukture do omrežnih priključnih točk in v njej pasivne komunikacijske infrastrukture v skupnih delih stavbe. Ugotavljamo, da določba šestega odstavka 9. člena predloga ZEKom-2 (enako kot že v ZEKom-1) ne naslavlja težav, do katerih prihaja v praksi, ko zasebni investitorji dostop operaterja do napeljave v stavbi pogojujejo z izvedbo nove oz. dodatne napeljave na stroške operaterja ali s plačilom nadomestila za priklop novozgrajenih stanovanj.

Ponovno predlagamo, da se v zakon vključi določba, da je pri gradnji novih večstanovanjskih in nestanovanjskih stavb oz. njihovi rekonstrukciji potrebno projektirati in zgraditi stavbno fizično infrastrukturo in v njej pasivno komunikacijsko infrastrukturo, ki bo omogočala zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev vsem posameznim delom v stavbi (naročnikom) ne glede na tehnologijo, ki jo operater ponudnik uporablja za zagotavljanje teh storitev. Pojasnilo, ki ga v zvezi s tem ponudi predlagatelj zakona, tj. da zakon in splošni akt ne pogojujeta izbire tehnologije, ne zadošča, saj težave nastajajo zaradi izbire dotične tehnologije s strani investitorjev in posledično omejevanja lastnikov

posameznih delov v stavbi pri izbiri ponudnika javnih komunikacijskih storitev. V praksi prihaja do primerov, ko se v novogradnje vgradi pasivna infrastruktura, pri kateri je zaradi tehničnih specifik kabelskim operaterjem otežen priklop posameznih naročnikov v stavbi. Zato je potrebno v predlogu zakona določiti, da mora biti stavbna infrastruktura in pasivna komunikacijska infrastruktura v stavbi projektirana in zgrajena na način, ki operaterjem omogoča dostop do vsakega posameznega dela (naročnika) v stavbi brez potrebnih dodatnih investicij (npr. gradbenih posegov, napeljave pasivne infrastrukture v skupnih delih stavbe ipd.). Le na tak način bi številni uporabniki storitev pridobili možnost, da izkoristijo prednosti, ki jih prinaša posamezna vrsta tehnologije.

Predlagamo, da se šesti odstavek 9. člena predloga ZEKom-2 spremeni tako, da se glasi:

(6) Pri gradnji novih večstanovanjskih in nestanovanjskih stavb mora biti projektirana in zgrajena stavbna fizična infrastruktura do omrežnih priključnih točk in v njej pasivna komunikacijska infrastruktura v skupnih delih stavbe, ki je primerna za doseganje visokih hitrosti in ki za izvajanje javnih komunikacijskih storitev omogoča uporabo različnih tehnologij. V projektu in gradbeni izvedbi te infrastrukture mora biti predvidena in izdelana razdelilna točka, tako da je posameznemu operaterju omogočena povezava do vsakega dela stavbe (naročnika) posebej. Navedeno se smiselno upošteva tudi pri rekonstrukciji stavbne fizične oziroma pasivne komunikacijske infrastrukture. Projektiranje in izgradnja stavbne fizične ter pasivne komunikacijske infrastrukture iz tega odstavka je strošek investitorja v gradnjo ali rekonstrukcijo večstanovanjske ali poslovne stavbe.

2. Gradnja telekomunikacijskih vodov in pripadajoče infrastrukture – pripombe na 24. in 25. člen predloga ZEKom-2

Pri načrtovanju in gradnji **novih telekomunikacijskih vodov in pripadajoče infrastrukture** prihaja do vse večjih zahtev lastnikov zemljišč, med katerimi pogosto prednjačijo občine. Vse to zavira in v pogostih primerih celo onemogoča izvedbo gradenj, saj bi ugoditev zahtevam lastnikov zemljišč gradnjo naredila neekonomično, sprožitve morebitnega postopka zaradi ustanovitve prisilne služnosti pa v vsakem primeru za dolgo časovno obdobje odloži začetek gradnje ali jo celo onemogoči. Prav občine pogosto izkoriščajo nejasna zakonska določila glede določitve višine služnosti in svoje soglasje pogojujejo s plačilom visokih nadomestil, ki onemogočijo predvideno investicijo v izgradnjo omrežja. Če je pri posegih v zasebna zemljišča potrebno postopati z večjo stopnjo previdnosti, pa le-to v manjši meri velja za zemljišča, ki so v lasti države, lokalnih skupnosti ali drugih subjektov, katerih ustanovitelj sta država ali občina. V teh primerih se namreč lahko v večji meri upošteva javni interes, ki ga zasledujejo operaterji pri gradnji, vzdrževanju in delovanju telekomunikacijskih omrežij in infrastrukture, in se zato lahko v zakonu predvidi večja pravna varnost investitorjev v javna komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo.

Trenutna ureditev v ZEKom-1 (20. člen), ki jo povzema tudi predlog ZEKom-2 (25. člen) kot obvezno sestavino pogodbe o služnosti predpisuje določilo o višini denarnega nadomestila za služnost, opustitev te sestavine pogodbe pa je obravnavno kot prekršek po 295. členu predloga ZEKom-2. Predlog zakona torej izrecno ne omogoča, da se operater in lastnik zemljišča dogovorita za ustanovitev neodplačne služnosti, kar je nerazumljivo. V primerih, ko je lastnik zemljišča zainteresiran za izgradnjo telekomunikacijskega priključka in je pripravljen dati omrežnemu operaterju brezplačno služnost, bi moral zakon takšne dogovore med lastnikom zemljišča in operaterjem omogočati.

Ker je gradnja javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture v javno korist, predlagamo, da se v 25. člen ZEKom-2 doda odstavek, ki bo določal brezplačno služnost z vsebino iz 24. člena predloga ZEKom-2 v korist operaterja omrežja in njegovih pravnih naslednikov na nepremičninah, ki so v lasti države ali samoupravnih lokalnih skupnosti (enako kot to že velja v primeru gradnje javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, ki se financirajo iz javnih sredstev). Pojasnilo pristojnega ministrstva, da predloga ni upoštevalo pri pripravi predloga ZEKom-2 iz razloga, ker se s tem predlogom že v preteklosti niso strinjali nekateri deležniki (npr. Skupnost občin), je neprepričljivo. Pomen zmogljivih javnih komunikacijskih omrežij se hitro povečuje, saj je ključni predpogoj za uveljavitev ti. digitalne družbe, h kateri stremi tako EU kot tudi vse druge države. Posledično so razlogi, ki govorijo v prid poenostavitvi in pocenitvi izgradnje zmogljivih omrežij, pridobili na teži, omrežja pa so velikega pomena za javno korist, zaradi česar bi pristojno ministrstvo po našem mnenju moralo predlagano rešitev uvrstiti v predlog ZEKom-2 in jo tudi striktno zagovarjati v nadaljnjem postopku sprejemanja tega predpisa.

Predlagamo, da se 3. in 6. odstavek 25. člena predloga ZEKom-2 spremenita tako, da se glasita:

(3) Obvezna sestavina pogodbe je določilo o višini denarnega nadomestila za služnost, razen če sta se služnostni upravičenec in lastnik nepremičnine dogovorila za neodplačno služnost. V primerih, ki se nanašajo na omejitev lastninske ali druge stvarne pravice na nepremičninah pri gradnji, postavitvi, obratovanju ali vzdrževanju javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture iz 21. člena tega zakona, pa je obvezna sestavina pogodbe tudi določilo o dopustnosti skupne uporabe komunikacijskih objektov služnostnega upravičenca z njegove strani ter drugih fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, v skladu z določbami tega zakona. Imetnik pravice skupne uporabe ima v obsegu, ki je potreben za izvajanje skupne uporabe, upravičenja iz prejšnjega člena.

(6) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena je služnost pri gradnji javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti neodplačna.

V kolikor uveljavitev predlagane rešitve, ki uveljavlja neodplačno služnost na nepremičninah, ki so v lasti Republike Slovenije ali samoupravnih lokalnih skupnosti, ne bo vključena v predlog ZEKom-2, pa predlagamo, da se iz zgoraj predstavljenih razlogov in z namenom preprečevanja samovoljnih ravnanj lastnikov nepremičnin (predvsem občin) pri določanju pogojev za pridobitev potrebne služnosti določi natančna in poenotena metodologija za izračun najvišjega denarnega nadomestila za ustanavljanje služnosti na nepremičninah v lasti oseb javnega prava. Metodologijo bi morala določiti Agencija za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS) v splošnem aktu.

Predlagamo, da se v četrtem odstavku 25. člena predloga ZEKom-2 doda naslednje besedilo:

Agencija s splošnim aktom določi enotno metodologijo za izračun najvišjega denarnega nadomestila za ustanovitev služnosti iz 24. člena tega zakona, v okviru katerega se služnostni upravičenec in lastnik nepremičnine lahko dogovorita o višini nadomestila, prav tako ga kot zgornjo mejo denarnega nadomestila za ustanovitev služnosti upoštevajo pristojni organi.

3. Varnost omrežij in storitev – pripombe na 112. člen predloga ZEKom-2

Predlog ZEKom-2 v 8. poglavju vnaša nove določbe v zvezi varnostjo omrežja, ki operaterjem nalagajo številne obveznosti in omejitve, ki so nacionalne določbe oz. ne pomenijo implementacije Direktive (EU) št. 2018/1972.

Prvi odstavek 112. člena določa splošno obveznost vseh operaterjev, da sprejmejo ustrezne in sorazmerne tehnične ter organizacijske ukrepe za ustrezno obvladovanje tveganja za varnost omrežij in storitev, zlasti zaradi preprečevanja in zmanjševanja učinkov varnostnih incidentov na uporabnike in na druga omrežja in storitve. Sprejeti ukrepi, vključno s šifriranjem, kadar je to primerno, morajo ob upoštevanju stanja zagotoviti raven varnosti, primerno predvidenemu tveganju.

Drugi odstavek 112. člena pa določa dodatne obveznosti za mobilne operaterje telekomunikacijskih omrežij, pri čemer se te dodatne obveznosti skladno s 3. odstavkom 112. člena z uredbo Vlade RS zaradi potreb nacionalne varnosti oziroma zaradi izvajanja koordiniranega pristopa držav članic EU lahko razširijo tudi na druge operaterje. Določilo drugega odstavka 112. člena predloga ZEKom-2 določa, da operaterji pri ugotavljanju tveganj upoštevajo tudi tveganja, ki izhajajo iz odnosov in dogovorov z dobavitelji informacijskih sistemov in omrežne opreme ter tveganja, ki izhajajo iz storitev podpore tretje ravni, ki jo zagotavljajo pogodbene stranke operaterjev mobilnih omrežij. Operater izvaja oceno tveganja za posameznega dobavitelja storitev tretje ravni in pri tem v oceno vključi vsa relevantna tveganja, vključno s tveganji, povezanimi z lastništvom, dobavo, kakovostjo in transparentnostjo inženirskih praks in varnostnih kontrol dobavitelja storitev tretje ravni, z vidika neprekinjenega poslovanja in ob hkratnem upoštevanju morebitnih nacionalno varnostnih omejitev in usmeritev vlade, ki jih ta določi s sklepom. Pred izbiro dobavitelja, storitev tretje ravni, ki ima sedež izven držav članic EU, pa mora operater pridobiti tudi predhodno soglasje vlade. Skladno s četrnim odstavkom 112. člena med ukrepe spada tudi sprejem, izvajanje in spremljanje ustreznega varnostnega načrta, ki ga morajo operaterji redno izboljševati. 5. odstavek obravnavanega člena določa vsebino varnostnega načrta. Skladno s 6. odstavkom 12. člena obveznost opredelitve vseh varnostnih tveganj zajema tudi tveganja, ki lahko ogrozijo oziroma motijo delovanje elektronskega komunikacijskega omrežja, ki ni javno, če operater s takšnimi omrežji upravlja za potrebe kritične infrastrukture, za izvajalce bistvenih storitev, za organe državne uprave in za ključne dele nacionalno varnostnega sistema.

Operaterji že sedaj sprejemajo ustrezne ukrepe za obvladovanja zaznavnih tveganj, tudi z vidika neprekinjenega poslovanja. Pri tem se je potrebno zavedati, da operaterji nimajo sredstev in možnosti preverjanja številnih dejavnikov, ki sodijo na področje nacionalno varnostnih omejitev. Prav tako operaterji ne morejo vnaprej predvidevati nepredvidljivih dogodkov z vidika neprekinjenega poslovanja (npr. višje sile, kamor sodijo tudi ukrepi posameznih držav ali mednarodne skupnosti zoper posamezna podjetja ali države). Ker sklep vlade, ki ga predvideva drugi odstavek 112. člena, še ni sprejet, tudi ni jasno, kakšne so konkretne usmeritve vlade v zvezi s tem vprašanjem, in kaj konkretno je potrebno upoštevati pri pripravi varnostnega načrta s tega vidika. Vsekakor operater ne more kompetentno presojati nacionalno varnostnih omejitev, saj tovrstne presoje sodijo v okvir dejavnosti nacionalnih varnostnih služb. Vsakršno omejevanje ponudnikov opreme in storitev pa že po naravi stvari pomeni omejitve konkurence med ponudniki in s tem prinaša tveganja z vidika povišanja cen in znižanja kakovosti dobavljene opreme in storitev. Če bi obstajali utemeljeni razlogi za izključitev posameznih ponudnikov oz. dobaviteljev, bi moral o tem odločiti pristojni organ, ki razpolaga s potrebnimi resursi za podajo tovrstne ocene tveganja, pri čemer bi odločitev morala temeljiti na konkretnih dejstvih, ki predstavljajo realna tveganja. S tega vidika bi bilo smiselno razmisliti o skupnemu pristopu EU v zvezi s tem vprašanjem.

Menimo, da predlagana rešitev ni primerna v delu, ki določa, da mora operater za izbiro ponudnika oz. dobavitelja storitev tretje ravni, ki ima sedež izven EU, pridobiti predhodno soglasje vlade. Zaradi obsega in števila poslov, ki jih operaterji izvajajo s ponudniki tovrstnih storitev, bi predlagani mehanizem lahko ohromil delovanje operaterjev. Postopek preverjanja izbire vsakega ponudnika oz. dobavitelja bi onemogočalo odločanje vlade o poslanih predlogih za izdajo soglasja v razumnih rokih, posledično pa bi bila dejavnost operaterjev lahko pomembno motena. V primeru, da bo predlagatelj vztrajal pri obravnavani določbi, predlagamo, da se namesto predhodnega soglasja uvede negativni seznam oziroma ti. »črna lista«, na katero bodo uvrščeni ponudniki in dobavitelji, ki dokazano predstavljajo visoka varnostna tveganja upoštevaje določbe 112. člena ZEKom-1 in druge področne zakonodaje, ki naslavlja to vprašanje.

Opozarjamo, da bi vnaprejšnje uvrščanje posameznih dobaviteljev na »črno listo« oz. nepotrjevanje predlaganih poslov za operaterje lahko predstavljalo veliko pravno nevarnost in visoko tveganje za poslovanje operaterjev. Jedrni deli omrežij in njegove sestavine so v uporabi 10 in več let in jih ni mogoče zamenjati v kratkem času, in sicer zaradi potrebnega velikega obsega del (kardovska in izvedbena obremenitev), nekompatibilnosti oz. vprašljive kompatibilnosti opreme različnih dobaviteljev in tehničnih težav v prehodnem obdobju, ko se izvaja zamenjava. Obenem je zamenjava omrežja ali njegovega pomembnega dela povezana z visokimi stroški, ki bi lahko pomembno oslabilo operaterja, ki zaradi visokih stroškov z zamenjavo opreme ne bi bil več konkurenčen operaterjem, ki tovrstnega stroška ne bi imeli.

Dodatno opozarjamo, da bi za izvedbo v 112. členu predloga ZEKom-2 predlaganih obveznosti in ukrepov zakon moral določati primerno prehodno obdobje. V prvem odstavku 305. člena je določeno, da mora operater izvesti oceno tveganj v šestih mesecih po uveljavitvi zakona. Ker je priprava ocene tveganja odvisna tudi od sprejema podzakonskih aktov (npr. sklepa vlade iz drugega odstavka 112. člena predloga ZEKom-2), ki morajo biti sprejeti v šestih mesecih po uveljavitvi zakona, predlagamo, da 6-mesečni rok iz prvega odstavka 305. člena za pripravo načrt tveganja prične teči z uveljavitvijo podzakonskih predpisov, ki so potrebni za izdelavo ocene tveganja.

Prav tako ocenjujemo, da je neprimerno določeno prehodno obdobje 5-let od uveljavitve tega zakona za ohranitev obstoječih informacijskih sistemov in omrežne opreme ter dobaviteljev storitev tretje ravni. Ker bo do zavrnitve soglasja za izbiro ponudnika ali dobavitelja, s sedežem izven EU, oz. uvrstitve posameznih ponudnikov na »črno listo«, prihajalo postopoma (v nobenem primeru pa do tega ne bo prišlo ob uvedbi zakona), je nujno, da prehodno obdobje prične teči z uvrstitvijo ponudnika oz. dobavitelja na »črno listo« oz. zavrnitvijo soglasja za izbiro dobavitelja ali ponudnika za storitev tretje ravni. V izogib dodatnemu povečevanju stroškov pri izvajanju navedene obveznosti prav tako predlagamo, da se prehodno obdobje iz drugega odstavka 305. člena ZEKom-2 za uporabo obstoječih informacijskih sistemov in omrežne opreme omeji zgolj s trajanjem njihove življenjske dobe.

4. Plačilo operaterjev za delovanje Agencije za komunikacijska omrežja in storitve – pripombe na 247. in 248. člen predloga ZEKom-2

AKOS izvaja zakonske naloge v javno korist, zaradi česar bi bilo smiselno njegovo financiranje urediti okviru proračuna. To še toliko bolj velja za naloge, ki jih AKOS izvaja na področjih, na katerih operaterji izvajajo naloge iz izvirne pristojnosti države (npr. v poglavjih o univerzalnih storitvah, pravicah uporabnikov, zagotavljanju konkurence, varnosti omrežij ter delovanju v izjemnih stanjih). S tem so

operaterji za izvajanje nalog, ki so sicer v pristojnosti države, obremenjeni dvakrat; najprej s tem, ko so dolžni izvajati tovrstne naloge na svoje stroške, in drugič s tem, ko morajo financirati delovanje AKOS-a pri izvajanju nadzora in drugih nalog v povezavi z izvajanjem nalog operaterjev, ki sicer sodijo med izvirne naloge države. Tovrstna ureditev je neprimerna, saj prekomerno obremenjuje operaterje.

Menimo, da se mora financiranje AKOS-a najmanj v delu, v katerem operaterji opravljajo dejavnost iz izvirne pristojnosti države, določiti iz proračuna in ne več iz prispevkov operaterjev. Zato predlagamo, da se 247. člen spremeni tako, da za naloge AKOS-a, ki so v povezavi z izvajanjem nalog operaterjev iz izvirne pristojnosti države, predvidi financiranje iz državnega proračuna.

Na tem mestu opozarjamo na občutno povišanje prispevka za delovanje AKOS-a v letošnjem letu, pri čemer operaterji niso bili kakorkoli seznanjeni z razlogi za povišanje, niti nimajo možnosti preveriti upravičenosti povišanja prispevka. Zato pričakujemo, da bo novi ZEKom-2 vključeval določila, ki bodo omogočala jasno in vnaprejšnjo oceno stroškov izvajanja nalog AKOS-a na posameznih področjih in v posameznem poslovnem letu (vključeno s finančnim ovrednotenjem vsake posamezne vrste naloge, ki jo AKOS izvaja), pri čemer mora višina prispevka slediti vnaprej določenim izvedbenim in finančnim letnim načrtom AKOS-a. Kot predlagano že zgoraj, pa je financiranje iz prispevka lahko upravičeno kvečjemu za naloge, ki niso iz državne pristojnosti. V tem smislu je potrebno spremeniti 248. člen predloga ZEKom-2,

5. Zbiranje in dajanje podatkov in informacij – pripombe na 260. člen ZEKom-2

Ugotavljamo, da naš predlog iz marca 2019 po zmanjšanju administrativnih bremen, povezanih s poročanjem AKOS-u, ni bil sprejet. Ponovno poudarjamo, da so telekomunikacijski operaterji obremenjeni s številnimi in vse pogostejšimi zahtevami AKOS-a za posredovanje podatkov. Pri tem se od operaterjev zahteva, da posredujejo tudi že obdelane podatke ali pa se poročila deloma podvajajo. Operaterjem tovrstne zahteve AKOS-a za posredovanje podatkov predstavljajo vse večje breme, pogosto pa zahtevanih poročil glede na svoje omejene kadrovske zmožnosti sploh ne morejo pripraviti v predvidenih rokih. Obravnavana obveznost še posebej močno bremeni manjše operaterje, ki razpolagajo z zelo omejenimi kadrovskimi zmožnostmi in nekateri zato velik del svojega operativnega časa porabijo za pripravo poročil, ki jih pod grožnjo visokih glob zahteva AKOS, kar še dodatno zmanjšuje njihovo konkurenčnost na trgu in pospešuje izgubljanje naročnikov. Zaradi velike porabe časa s pripravo podatkov za AKOS namreč operaterji ne morejo zadovoljivo izvajati svoje osnovnih dejavnosti. Po našem mnenju gre v mnogih primerih zahtev za poročanje podatkov za nepotrebno obremenjevanje operaterjev z administrativnimi nalogami. Zaradi izjemno visokih glob, ki grozijo operaterju, ki zahtevanih podatkov ne bi posredoval v postavljenem roku, operaterji dejansko nimajo možnosti ugovarjati četudi očitno nesorazmernim zahtevam AKOS-a za posredovanje (obdelanih) podatkov.

Glede na to, da novi predlog ZEKom-2 v 260. členu ne zmanjšuje obveznosti poročanja, temveč še povečuje pooblastila AKOS-a v zvezi s tem, pričakujemo, da bo AKOS te določbe uporabljal razumno in se bo omejil na najnujnejše primere zbiranja grobih (neobdelanih) podatkov, saj, kot rečeno, ta obveznost še posebej močno bremeni prav manjše operaterje, ki nimajo kadrovskih in finančnih kapacitet za izpolnjevanje tovrstnih zahtev AKOS-a. Podatki, ki jih AKOS prejme s strani manjših operaterjev, pa statistično gledano ne morejo pomembneje vplivati na rezultate analiz, saj gre glede na celoten trg za majhen delež podatkov.

6. Problematika služnosti na zemljiščih, na katerih je zgrajeno telekomunikacijsko omrežje – pripombe na 300. člen predloga ZEKom-2

Kot smo opozorili že v dopisu iz meseca marca 2019, se operaterji vse pogosteje srečujejo z različnimi zahtevami lastnikov zemljišč, na katerih je že zgrajeno telekomunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura.

V praksi prihaja do primerov, ko lastniki zemljišč, na katerih je že dlje časa zgrajeno telekomunikacijsko omrežje (**obstoječe telekomunikacijsko omrežje**), želijo doseči odstranitev telekomunikacijskega voda ali pripadajoče infrastrukture z njihovega zemljišča. Posledično se v sodnih postopkih ugotavlja, ali je bilo za izgradnjo omrežja pridobljeno pisno soglasje investitorja (238. člen ZEKom-1 oz. 300. člen predloga ZEKom-2). Ker so bila številna omrežja zgrajena že v 90. letih 20. stoletja, v posameznih primerih prihaja tudi so situacij, ko je bilo pisno soglasje izgubljeno ali uničeno, kar pod vprašaj postavlja delovanje celotnega omrežja operaterjev, četudi so v času gradnje lastniki soglašali z gradnjo in uporabi zemljišča za potrebe omrežja tudi nikoli pred tem niso nasprotovali. Do omenjene situacije običajno pride, ko se zamenja lastnik zemljišča ali ko obstoječi lastnik zemljišča zamenja ponudnika telekomunikacijskih storitev z operaterjem, ki uporablja svoje omrežje.

Trenutno besedilo 300. člena predloga ZEKom-2 zgolj prevzema besedilo 268. člena ZEKom-1, ki pa zgornjih primerov ne naslavlja na ustrezen način. Določitev pisnega soglasja kot edinega pravno upoštevnega dokaza o pridobitvi ustrezne pravice do uporabe zemljišča za potrebe gradnje, upravljanja in vzdrževanja omrežja, pomeni nepotrebno in škodljivo formalizacijo dokaznih sredstev. V primeru izgube pisnega soglasja ali gradnje zgolj z ustnim ali konkludentnim soglasjem lastnika zemljišča (pogosto celo na pobudo lastnika zemljišča), bi morali operaterji imeti enaka upravičenja, kot jih imajo v primeru gradnje omrežja s pisnim soglasjem lastnika. Dokazno breme je v tem primeru na operaterju, bi bo imel možnost dokazovati, da je lastnik nepremičnine v času izgradnje omrežja nedvomno soglašal z gradnjo (ali jo celo predlagal oz. se zanjo zavzemal), in s tem pridobiti enake pravice kot v primeru pisnega soglasja lastnika zemljišča. Razlikovanje med primeri, ko je bilo soglasje dano pisno ali ustno (oz. konkludentno), ni upravičeno in operaterje v bistveno primerljivih okoliščinah obravnava povsem različno. Zato predlagamo, da se s pisno izjavo lastnika zemljišča izenači tudi vsako drugo soglasje lastnika zemljišč za izgradnjo omrežja.

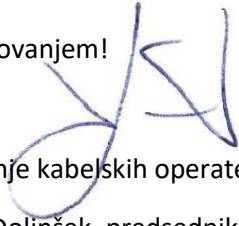
Predlagamo, da se 300. člen predloga ZEKom-2 glasi:

(1) Lastniki nepremičnin, po katerih potekajo ali na katerih se gradijo ali postavljajo elektronska komunikacijska omrežja, morajo dovoliti nadaljnjo uporabo svojih nepremičnin za potrebe gradnje ali postavitve, vzdrževanja in obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja, če so sami ali njihovi pravni predniki bodisi pisno, ustno ali s konkludentnimi dejanji izrazili strinjanje s takšno uporabo.

(2) Pravica operaterja, ki izhaja iz obveznosti lastnikov nepremičnine iz prejšnjega odstavka, vsebuje upravičenja, ki jih vsebuje služnost po tem zakonu, izvrševati pa jo je treba v skladu s določbami 24. člena tega zakona.

V pričakovanju, da bo naslovni organ zgoraj predstavljene predloge in pripombe preučil in jih ustrezno upošteval pri pripravi predloga ZEKom-2, vas lepo pozdravljamo.

S spoštovanjem!

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'D. Dolinšek', written over the text 'S spoštovanjem!'.

Združenje kabelskih operaterjev Slovenije GIZ

Darko Dolinšek, predsednik uprave